

“Vedrea”, laboratorio social en tempos de confinamento

Iván García García

Técnico de Animación Sociocultural do Concello de Vedra

ivan.garcia.garcia@usc.es

REVISTA GALEGA
DE EDUCACIÓN

ISSN: 1132-8932

Páx. 32-35

Chegado o 15 de marzo de 2020, e dadas as restricións do estado de alarma no que nos atopamos derivado da situación de emerxencia sanitaria, desde a Área de Extensión Sociocultural e Desenvolvemento do Concello de Vedra comezamos a cavilar formas de afrontar este novo momento.

Desde o inicio, as diversas asociacións locais comezaron a artellar propostas virtuais para continuar coas súas actividades: as clases de música e baile, táboas de exercicios deportivos, etc. A nivel individual algún veciño e veciña tamén realizaron vídeos para difundir nas súas redes sociais e en grupos de whatsApp.

Impulsados polos cambios de formatos que provocou a situación de confinamento desencadeada polo Covid-19, e ante

este marco xeral, xorde esta iniciativa sociocultural que leva por nome “Vedrea”; un termo que expresa dinamismo, identidade, solidariedade, sinerxia... Este proxecto nace baixo a idea de poñer en valor “quen somos” e “o que somos capaces de facer” de forma colectiva.

Vedra é un concello cunha veciñanza activa, con asociacións e proxectos de interese, pero sobre todo con xente con moitas ideas que agardan o momento de darlle vida e de compartilas. Considerouse que ese momento chegara e convidamos á veciñanza a participar nun laboratorio social co que pretendemos xerar un espazo de cultura, de creación, de solidariedade e de recuperación “do noso”. Así creamos o punto de encontro www.vedrea.net.

O Proxecto “Vedrea” sostense en tres actividades:

- Banco de recursos compartidos

Un espazo virtual onde compartir recursos para facer máis leveiro o tempo que debiamos quedar na casa, e unha forma de aproveitar ese tempo en chave educativa e cultural. Tamén, un recuncho onde queden gardados os diferentes recursos que trouxo este tempo especial para que non se perdan ao longo e ancho das redes sociais.

Neste “Banco de recursos compartidos” tratamos de poñer en valor tanto os recursos municipais como os asociativos e mesmo os individuais e familiares. Neste sentido, ata finais de maio un total de 9 asociacións enviaron 27 propostas entre as que se encontran clases de música e baile tradicional, guitarra, judo, contos, curtas, accións de concienciación ambiental

(“Como facían antes”), audiovisuais sobre o patrimonio local (“Xente con oficio”), xogos e materiais didácticos e Serán das Letras, entre outros.

As propostas persoais-familiares foron en total 13, que van desde xogar ao xadrez e pintura ata ximnasia e bailoterapia. Pola súa banda, as propostas institucionais acollen diferentes materiais didácticos sobre o concello e outros recursos como #aculturasegue, medrar en galego etc.

Este banco de recursos está dirixido ao público xeral, especialmente á cativada e ás súas familias.

- Mapa emocional de Vedra

A segunda das actividades xurdiu coa intención de crear un mapa emocional do concello. Os mapas emocionais son ferramentas para “comprenderse” (de onde vimos, onde estamos, cara onde imos). Nel recóllense emocións, sentimentos...

As imaxes-fotografías teñen un potencial enorme, e por iso esta proposta xira arredor de artellar unha recollida de fotografías anteriores ao ano 2000, e de promover a creación dun arquivo para a construción dun mapa emocional de todo o municipio.

Nestes días nos que a veciñanza estivo na casa e nos que o tempo foi case todo dela, propuxemos que rebusasen fotos nos caixóns e nos álbums e que compartisen “momentos familiares para o recordo”. Neste proceso animamos as persoas a que seleccionasen fotografías que tiñan que ver coa vida cotiá da xente de Vedra: festas, entroido, escola, familias, traballos, deportes, celebracións... Unha vez elixidas as máis representativas, animámoslos/as a que as escaneasen e que as compartisen na web de “Vedrea”.

Consideramos que era un bo momento para “recoñecerse no pasado” e para compartilo coas

Alumnado da escola de San Xián de Sales.

xeracións máis novas, tanto no ámbito das casas, como no marco do concello. Esta actividade estivo dirixida para toda a familia e veciñanza, aínda que as fotografías só podían ser enviadas por persoas maiores de idade.

A partir desta recollida, o paso seguinte será organizar todo este material, arquivalo e darlle o formato oportuno para a súa

iso, solicitamos a colaboración da veciñanza para que nos enviasen fotos identificando a persoa ou persoas e o lugar (elemento simbólico, cidade-sitio, país....) no que se atopaban. Unha forma de saber ata onde chegou a xente de Vedra, quen chegou máis lonxe, a que países etc.; e, ao mesmo tempo, unha boa maneira de descubrir ata

Trala presentación das actividades que acolle este proxecto, queda patente que o “Vedrea” tratou de xuntar unha serie de propostas socioeducativas e culturais en tempos de confinamento. A súa difusión realizouse a nivel municipal a través das redes sociais, do grupo de whatsapp e do boletín do concello.

Veciña de Vedra no volcán Acatenago (Guatemala).

difusión. A finais de maio contábase con máis de 150 fotografías antigas.

- De Vedra no mundo

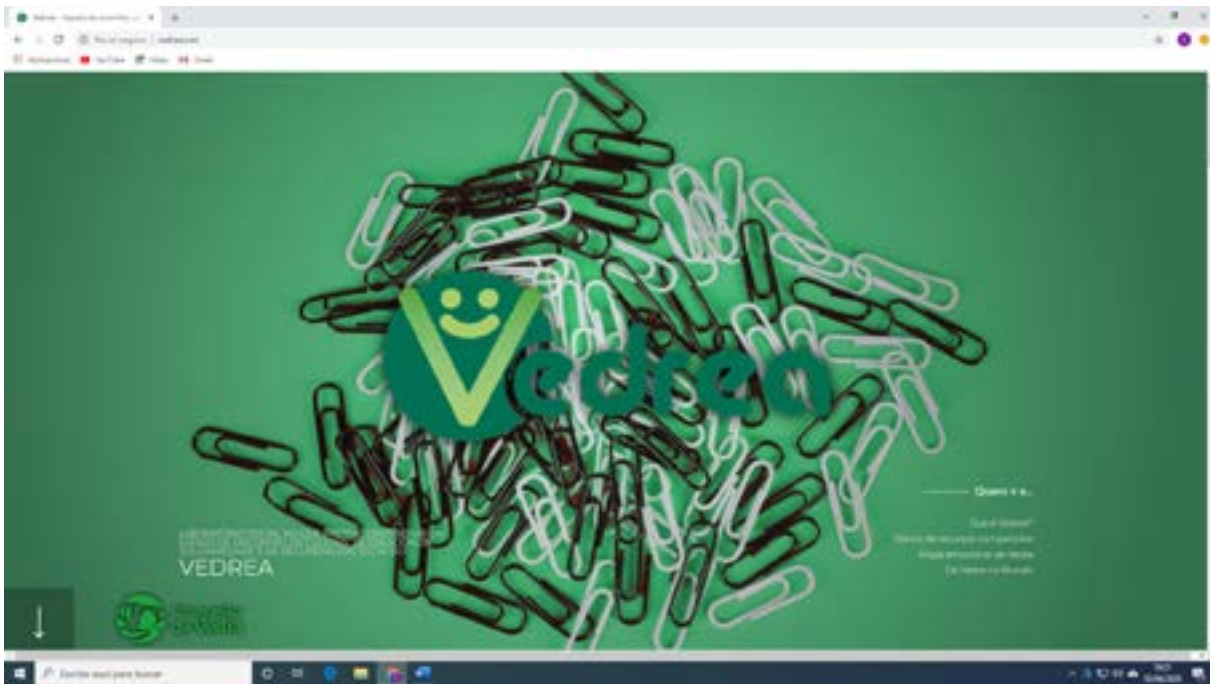
O obxectivo desta actividade é visibilizar ata onde chegou a xente de Vedra no mundo, tanto indo de viaxe, como de excursión, por traballo (puntual), emigrada, por estudos-formación, por outras razóns... Para

que parte do mundo levaron a Vedra.

Esta actividade estivo dirixida para toda a veciñanza e as fotografías, neste caso tamén, só podían ser enviadas por persoas maiores de idade. Recolléronse preto dun cento de fotos, nas que aparecen veciños e veciñas de Vedra nos cinco continentes.

FEBLEZAS E FORTALEZAS DESTA INICIATIVA

Postos a facer balance, a principal debilidade que atopamos é a importante fenda dixital que deixou en evidencia este período de confinamento. No “illamento social” estar conectados foi importante e axudou a mediar nesta situación descoñecida, pero unha porción importan-

te das persoas maiores víronse desconectadas. Hai unha parte da poboación de Vedra que ten dificultades para o acceso (problemas de conectividades) e uso das tecnoloxías dixitais (escasas habilidades dixitais), dificultades que lles impediron participar desta iniciativa.

A sobrecarga das tecnoloxías neste período tamén foi unha debilidade deste proxecto; as clases virtuais para o alumnado, o teletraballo ou os grupos de WhatsApp condicionaron unha certa normalidade no seu desenvolvemento. A necesidade de “descansar” das Tics restoulle impacto a estas actividades.

As propostas individuais e familiares para o “banco de recursos” e “De Vedra no mundo”, a pesar da boa acollida que tiveron, contaron con resistencias á hora de mostrar os vídeos e as fotos persoais, como manifestou expresamente algún veciño/a.

Como fortalezas, queremos sinalar que o “Vedrea” converteuse nun punto de encontro para unha parte da veciñanza do con-

cello á hora da procura de recursos, do visionado das fotografías etc. Tamén é destacable a dinamización e participación asociativa en relación ao número de propostas enviadas para incluír no banco de recursos compartidos, ao igual que as aportacións individuais. Ao mesmo tempo, incentivou a comunicación e a socialización no marco das familias, coa revisión e selección de fotos antigas para o mapa emocional e para “De Vedra no mundo”. Esta última actividade citada fixo visible o importante número de proxectos de intercambio da mocidade vedresa en diferentes países do mundo.

“Vedrea” convértese nun referente onde archivar os diversos recursos que xurdiron durante este illamento social. Outros puntos fortes son, por unha banda, o feito e o valor que supón o estar dinamizado desde a acción de voluntariado e, por outra, a importante cantidade de material (recursos varios, fotografías antigas...) recompilado, que vai permitir darlle uso e continuidade noutras iniciativas.

En definitiva, este proxecto constitúe un espazo para o apo-

deramento individual e colectivo dos vedreses e das vedresas e tamén para a recuperación da memoria local.

Como todo laboratorio social, o “Vedrea” tratou de xerar un espazo aberto e de confluencia para a experimentación colaborativa. Se atendemos aos resultados, ao nivel de participación, ás conclusións ás que se chegaron e aos comentarios ao longo do desenvolvemento da iniciativa ata a actualidade, podemos dicir que nunha parte importante acadáronse os obxectivos propostos.

Visita www.vedrea.net

A ver... vedreamos? ■